

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

10 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

**Diaconu Iurie
Catan Liliana
Boico Victor**

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2020, în cauza penală privind-o pe

ȚUȘCO Tatiana XXXXX, născută la XXXXX,
originară și domiciliată în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.02.2019– 05.04.2019;

Instanța de apel: 09.03.2020 – 28.10.2020;

Instanța de recurs: 25.01.2021 – 10.03.2021.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 05 iunie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Țușco Tatiana a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 300 u.c., ceia ce constituie 15.000 lei.

Corpurile delictelor recunoscute prin ordonanța organului de urmărire penală din 11 ianuarie 2018 au fost nimicite.

S-a încasat suma de 1680 lei cu titlu de cheltuieli judiciare de la Țușco Tatiana.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Țușco Tatiana, urmărind scopul întrebuițării drogurilor, etnobotanicelor și analogilor acestora, într-o perioadă nedeterminată de timp și până la 11 noiembrie 2018, a procurat pentru consum personal, de la diferite persoane, inclusiv și de la Savițchi V. (*în privința căruia este pornită cauza penală nr. 2018421515*), droguri, etnobotanice și analogi ai acestor substanțe, ulterior, neavând autorizația corespunzătoare, transporta și păstra substanțele respective la domiciliul său temporar, amplasat pe adresa XXXXX, pentru consum personal.

Astfel, la data de 11 noiembrie 2018 ora 20⁰⁰, fiind efectuată percheziția la domiciliul temporar al inculpatei, amplasat în XXXXX, au fost depistate și ridicate cinci fragmente de folie de staniol cu depuneri de culoare cafenie, un pachetel din folie de staniol în care se află substanță cu aspect de cristale și praf de culoare albă, patru fragmente de folie de staniol cu depuneri de culoare cafenie, un fragment de butelie din masă plastică cu depuneri de culoare cafenie.

Potrivit Raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-5693 din 19.12.2018, prin examinarea cu ajutorul cromatografiei gazoase, conform CPT 6.1-10(1). Examinarea drogurilor prin metoda GC/MS, s-a stabilit că substanța solidă, cristalină de culoare albă, din pachetelul confecționat din folie de staniol, ridicată în cadrul percheziției la domiciliul inculpatei, reprezintă PVP (a-pirrolidinovalerophenone) se atribuia la categoria substanțelor stupefiante, masa substanței stupefiante PVP constituia - 0,088g.

Depunerile de substanță de culoare brună, de pe cele 9 fragmente de folie de staniol, ridicate din același loc, conțin PVP (a-pirrolidinovalerophenone), se atribuiau la categoria substanțelor stupefiante, masa depunerilor ce conținea substanță stupefiantă PVP, constituia în total 0,067g.

Depunerile de substanță de culoare brună, de pe suprafața interioară a buteliei din masă plastică transparentă cu un capac improvizat dintr-un fragment de folie de staniol, reprezenta amestec dintre PVP (a-pirrolidinovalerophenone) și THC (tetrahidrocannabinol), ambele componente se atribuiau la categoria substanțelor stupefiante, masa depunerilor ce conținea amestecul de substanțele stupefiante PVP (a-pirrolidinovalerophenone) și THC (tetrahidrocannabinol) constituia 0,123g (masa fiecărui component în parte nu a fost posibil de stabilit din motive tehnice).

Cantitatea substanțelor stupefiante procurate și păstrate de către Țușco Tatiana, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, privind aprobarea Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, reprezenta proporții mari.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia în partea ce ține de stabilirea pedepsei, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpata să fie recunoscută culpabilă de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal și cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, să i se stabilească pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 500 u.c.

În motivarea cerințelor sale, apelantul a invocat:

- instanța de fond la emiterea sentinței a ignorat acel fapt că, conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului. Aplicând în privința

inculpatei pedeapsa sub formă de amendă sub limita minima prevăzută de lege, consideră procurorul că nu a fost atins scopul principal al pedepsei, și anume, prevenirea comiterii de noi infracțiuni de către inculpată, precum și de către alte persoane;

- instanța de fond a pronunțat o hotărâre pripită și neîntemeiată, or potrivit prevederilor art. 64 alin. (3) Cod penal, mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la 500 la 3000 u.c., luându-se ca bază mărimea unității convenționale la momentul săvârșirii infracțiunii. Mărimea amenzii se stabilește în funcție de gravitatea infracțiunii săvârșite și de situația materială a celui vinovat și a familiei sale;

- sancțiunea art. 217 alin. (2) Cod penal prevede pedeapsa cu amendă în mărime de la 400 la 700 u.c., respectiv instanța de judecată nu putea să-i stabilească inculpatei pedeapsa sub formă de amendă sub limita minimă - 400 u.c.;

- hotărârea instanței de fond nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-a aplicat pedeapsa în alte limite decât cele prevăzute de lege.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2020, apelul procurorului a fost respins ca nefondat, menținând fără modificări hotărârea atacată.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt, just a aplicat în speță normele de procedură penală și vinovăția inculpatei care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

În corespundere cu prevederile art. 16 Cod penal, infracțiunea săvârșită de către Țușco Tatiana se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare. Instanța de fond a constatat în privința lui Țușco Tatiana, conform art. 76 Cod penal, circumstanțe atenuante- recunoașterea vinei, săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare și căință sinceră. Circumstanțe ce agravează răspunderea penală conform art. 77 Cod penal, nu au fost stabilite.

Instanța de apel a reținut că, potrivit informației eliberate de către Serviciul Statistic al IP Botanica al DP mun. Chișinău, privind trecutul infracțional al inculpatei (*f.d.37*), s-a atestat că aceasta anterior nu a fost atrasă la răspundere penală. Mai mult decât atât, în privința inculpatei, instanța de fond a stabilit o circumstanță excepțională, or inculpata a săvârșit infracțiunea imputată într-o perioadă de timp nedeterminată, dar până la data de 11.11.2018, ea fiind născută la data de 06.07.2000.

Potrivit art. 79 alin.(1) Cod penal „Ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum

și de contribuirea activă a participantului unei infracțiuni săvârșite în grup la descoperirea acesteia, instanța de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracțiunea respectivă, sau una mai blândă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională. **Săvârșirea infracțiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională**”.

Subsidiar, s-a reținut că potrivit art. 64 alin. (3) Cod Penal, mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la 500 la 3000 u.c., iar pentru infracțiunile săvârșite din interes material – până la 20000 u.c., luându-se ca bază mărimea unității convenționale la momentul săvârșirii infracțiunii.

Prin cererea de apel procurorul solicită aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 500 u.c.. Procurorul și-a motivat solicitarea prin faptul că potrivit Părții Generale a Codului Penal amendă aplicată persoanelor fizice nu poate fi mai mică de 500 u.c..

Astfel, raportând circumstanțele de fapt la cele de drept s-a atestat că spre deosebire de alte persoane care au comis infracțiuni mai grave și care respectiv sunt pasibile unor sancțiuni mai aspre, inculpata nu poate beneficia de reducerea limitei minime a pedepsei cu amendă. Dimpotrivă, chiar dacă în privința ei sunt aplicabile prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și ale art. 79 alin. (1) Cod penal, față de inculpată ar urma să fie aplicată o pedeapsa mai aspră chiar decât limita minimă prevăzută de norma art. 217 alin. (2) Cod Penal.

Instanța de apel a considerat că, soluția adoptată de către prima instanță în speța dată este corectă, fiind adoptată în corespundere cu principiile și valorile consacrate în Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și își va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatei, or aplicarea unei pedepse penale sub formă de amendă în mărime de 300 u.c., ceia ce constituie 15.000 lei, va duce la conștientizarea de către inculpată a celor comise, cu atragerea unor concluzii corecte inclusiv, ce ține de comportamentul său..

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6, 10 Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei în partea ce ține de individualizarea pedepsei, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivare recurentul a indicat că, instanța de apel a constatat în mod eronat oportunitatea diminuării pedepsei aplicate sub minimul sancțiunii prevăzute de partea generală a Codului penal, care va asigura atingerea scopurilor prevăzute de art. 61 Cod penal.

La stabilirea pedepsei instanța de judecată nu a ținut cont că fapta săvârșită de inculpată se prezintă de o rezonanță socială deosebit de sporită și faptul că rolul și

scopul pedepsei penale de a curma și preîntâmpina săvârșirea de noi infracțiuni, în special din categoria analizată, or în situația constatării majorării amplitudinii infracțiunilor analogice, statul are scop primordial de a contracara săvârșirea acestora.

Instanța de apel în mod eronat a raportat circumstanțele prezentei cauze la normele penale și procesual penal. În asemenea circumstanțe, acuzarea a constatat că instanța de apel, diminuând pedeapsa numită lui Tușco Tatiana care a renunțat expres de a se prezenta în fața instanței de apel, fapt ce denotă că inculpata nu a demonstrat nici o urmă de remușcare, nu a ținut cont de coraportul circumstanțelor atenuante și celor agravante stabilite, precum și de faptul că pedeapsă redusă până la minimul prevăzut de sancțiune se consideră echitabilă atunci când s-au constatat un cumul de circumstanțe atenuante din cele enumerate la art. 76 Cod penal.

Deși cauza a fost examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală și inculpata urma să beneficieze de o reducere a limitelor de pedeapsă, totuși, în conformitate cu prevederile art. 64 alin. (3) Cod penal, limita minimă de pedeapsă nu poate fi mai mică decât limita generală de 500 u.c.

Acuzarea a constatat că soluția este expusă neclar și contravine partea descriptivă cu partea dispozitivă a deciziei (pct. 20 al deciziei de apel) și instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil ca vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

Pornind de la dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, se relevă că instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat. Soluția instanței prin care se dispune inadmisibilitatea cererii de recurs, din motiv că este vădit neîntemeiată, este precedată de efectuarea verificării temeiurilor de casare invocate de parte, în raport cu actele dosarului, drept urmare constatându-se că actul recurat este conform legii, fără a prezenta vreo lipsă de natură să-l afecteze și să genereze desființarea acestuia.

Din conținutul recursului, se constată că procurorul face trimitere la temeiurile de casare stipulate de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, menționând că prin sentință inculpatei i-a fost aplicată o pedeapsă prea blândă raportată la fapta comisă de aceasta, iar instanța de apel nu a intervenit în acest sens în hotărârea contestată, de aceea, la caz, au fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale, instanțele de fond nemotivându-și suficient hotărârile în acest aspect. Mai concret, din sistematizarea alegațiilor expuse de recurent se

conchide că critica primordială a acestuia vizează dezacordul cu aplicarea amenzii de 300 u.c. față de inculpată.

Instanța de recurs consemnează că găsește vădit nefondate criticele ce vizează individualizarea pedepsei aplicate inculpatei de instanța de fond și menținută de instanța de apel, rezultând în acest sens din însăși scopul pedepsei penale exclamat în art. 61 Cod penal de legislator, potrivit căruia pedeapsa este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare aplicată în privința inculpatei, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea infractorilor, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea ei, cât și a altor persoane.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpata să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte infracționale.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului incriminat prin rechizitoriu inculpatului, la caz, fiind incident art. 217 alin. (2) Cod penal, în baza căruia de către instanța de fond a fost condamnată inculpata la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 300 u.c.

Sancțiunea prescrisă la art. 217 alin. (2) Cod penal, prevede trei forme alternative de pedeapsă: amendă în mărime de la 400 la 700 unități convenționale, muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 de ore, închisoare de până la 1 an.

În același timp, pentru justa efectuare a operațiunii de individualizare a pedepsei în privința inculpatei s-a ținut seama de prevederile din alin. (8) al art. 364¹ Cod de procedură penală, potrivit cărora inculpata care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, solicitare care a fost admisă de către instanță prin încheiere, beneficiază de o reducere cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoarea ori cu muncă neremunerată în folosul comunității și de o reducere cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Astfel, în conformitate cu prevederile sus menționate limitele noi pentru individualizarea pedepsei la amendă constituiau de la 300 u.c la 525 u.c. și reieșind din circumstanțele cauzei referitoare la persoana inculpatei, Colegiul Penal consideră că, la stabilirea pedepsei instanța de fond a ținut cont de următoarele împrejurări: că inculpata a recunoscut fapta incriminată prin rechizitoriu și vinovăția sa de comiterea acesteia, s-a căit sincer, a comis o infracțiune ușoară, conform art. 16 Cod penal, fără antecedente penale, circumstanțe atenuante - recunoașterea vinei,

săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare și căință sinceră, iar circumstanțe agravante nu au fost stabilite și i-a stabilit limita minimă de 300 u.c.

În cererea de recurs, procurorul enumeră în mare parte aceleași împrejurări evidențiate și în cererea de apel, și în hotărârea judecătorească contestată. Instanța de recurs nu poate ralia la argumentele recurente, considerând că toate circumstanțele expuse de aceasta, care caracterizează inculpata, au fost deja luate în considerare de instanțele de fond la individualizarea pedepsei.

Față de lucrul judecat de instanța de apel, Colegiul consideră că o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor legii penale, iar pedeapsa aplicată inculpatei este echitabilă raportată la scopul urmărit de legislator în art. 61 Cod penal, care îl va descuraja pe inculpată de a comite pe viitor alte fapte infracționale.

Concomitent, instanța de recurs menționează că un alt motiv invocat de acuzator este neconcordanța dintre pct. 20 și 21 din decizia instanței de apel cu dispozitivul. Totuși, instanța de apel a respins apelul și a menținut sentința primei instanțe prin care a fost aplicate față de inculpată prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală. Divergența dintre punctele menționate, este mai degrabă o eroare mecanică care nu poate fi considerat temei ce ar răsturna situația de drept față de inculpată.

Totodată este neîntemeiat și argumentul privitor la faptul că inculpatei urma să-i fie aplicată o pedeapsă de 500 u.c. deoarece conform art. 64 alin. (3) Cod penal limita minimă de amendă pentru persoane fizice este de 500 u.c. și instanțele nu aveau temei să-i aplice o pedeapsă contrar prevederilor art. 64 Cod penal.

După cum s-a menționat mai sus, pentru infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (2) Cod penal legislatorul a prevăzut amendă de la 400 u.c. la 700 u.c., iar cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, limita minimă a amenzii se reduce până la 300 u.c. – pedeapsă care și i-a fost aplicată inculpatei.

Conform art. 3 Cod penal, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni și supus unei pedepse, decât în baza unei hotărâri judecătorești și în strictă conformitate cu legea penală. Reieșind din teoria dreptului penal partea generală a Codului penal stabilește principiile generale de aplicare a nomelor penale, iar partea specială stabilește componentele de infracțiuni și sancțiunile pentru comiterea acestora. Într-adevăr, s-a constatat o divergență între norma generală și cea specială, însă în cazul concurenței între norma penală generală și cea specială, se aplică norma specială, normă care a și fost utilizată în privința inculpatei.

Având ca reper considerentele arătate în partea descriptivă a prezentei decizii și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul Penal concluzionează că, la judecarea acestui dosar în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescise de art.414-

419 Cod de procedură penală, iar argumentele din recursul ordinar declarat de acuzatorul de stat sunt vădit neîntemeiate.

8. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Țurcanu Svetlana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 octombrie 2020, în cauza penală privind-o pe **ȚUȘCO Tatiana XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 09 aprilie 2021.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Boico Victor